

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ**
(NR 275)

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 361)

z dnia 24 lipca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 275)

Komisji Finansów Publicznych (nr 361)

24 lipca 2014 r.

Komisje: do Spraw Unii Europejskiej oraz Finansów Publicznych, obradujące pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji do spraw Unii Europejskiej, rozpatrzyły:

– informację na temat przygotowanego dokumentu: „Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa”.

W posiedzeniu udział wzięli: **Zofia Szalczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Marceli Niezgoda** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju wraz ze współpracownikami oraz **Michał Boni**, **Stanisław Ożóg** – posłowie do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Tomasz Woźnicki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej i Komisji Finansów Publicznych. Witam wszystkich członków Komisji, posłów do Parlamentu Europejskiego, panie i panów ministrów. Dzisiaj gościśmy panią Zofię Szalczyk, podsekretarz stanu w ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz pana ministra Marcelego Niezgode z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Porządek obrad został przyjęty. Przechodzimy do rozpatrzenia informacji na temat przygotowanego dokumentu „Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa”. Państwo posłowie otrzymali materiały w dniach 22-23 lipca. Proszę o zabranie głosu pana ministra Marcelego Niezgode.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Marceli Niezgoda:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysokie Komisje. Umowa Partnerstwa, czyli dokument określający ramy dla dokumentów programowych, wdrożeniowych na perspektywę finansową na lata 2014-2020 został przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 23 maja 2014 roku. Dodam, że przez Radę Ministrów został przyjęty w dniu 8 stycznia br., więc po kilkumiesięcznych negocjacjach dokument ten został przyjęty przez Komisję Europejską. Jeżeli chodzi o krajowe regionalne programy operacyjne, obecnie toczą się negocjacje, a trzeba tutaj powiedzieć, że w umowie partnerstwa została określona struktura programów operacyjnych i odbyły się już pierwsze rundy negocjacyjne krajowych programów operacyjnych. Są to Programy Operacyjne: „Infrastruktura i Środowisko”, „Wiedza Edukacja Rozwój”, „Polska Cyfrowa”, „Inteligentny Rozwój”, „Pomoc Techniczna” oraz „Polska Wschodnia”. Ze względu na trwającą w Komisji Europejskiej przerwę spodziewamy się w drugiej połowie sierpnia oficjalnych odniesień Komisji Europejskiej do tych programów i na wrzesień planowane są spotkania, druga tura negocjacji z Komisją Europejską.

Spodziewamy się, że sukcesywnie od września będziemy mieć już akceptowane kolejne programy operacyjne. Warto zauważyć, że wiele kwestii dotyczących czy przesądających o inwestycjach w poszczególne sektory opisanych jest właśnie w omawianym dzisiaj dokumencie Umowa Partnerstwa. Podczas negocjacji tego dokumentu Komisja

Europejska podnosiła kilka kwestii, które miały szczególną wagę. Kilka przykładów. Jedną z nich był sektor ochrony zdrowia, gdzie początkowo oczekiwano finansowania wyłącznie na jednym poziomie, krajowym lub regionalnym. Jednak ze względu na specyfikę finansowania tego sektora negocjacje zakończyły się konkluzją, że przy Ministrze Zdrowia stworzone będzie gremium, które będzie akceptować czy stwarzać ramy dla finansowania ze wszystkich programów zarówno krajowych, jak i regionalnych.

W odniesieniu do kolejnego sektora, który też przyciągał dużo uwagi, gospodarki wodno-ściekowej wiele zapisów dotyczących inwestycji poza obszarami w wyznaczonych aglomeracjach zgodnie z krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych, Komisja Europejska wyraźnie zaznaczyła, że inwestycje z europejskich funduszy strukturalnych inwestycyjnych mogą być dokonywane tylko w ramach aglomeracji. Warto zauważyć, że trwa proces legislacyjny ustawy – Prawo wodne.

Także oczywiście relacja finansowania dróg i kolei, gdzie oczekiwano określonych proporcji inwestycji na drogi i koleje. Wiele też kwestii poświęconych było sposobowi finansowania pomocy technicznej w regionalnych programach operacyjnych. Otóż zgodnie z przyjętym założeniem w Umowie Partnerstwa, pomoc techniczna w regionalnych programach operacyjnych finansowana powinna być z Europejskiego Funduszu Społecznego. Komisja Europejska życzyła sobie, by...

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo przepraszam, panie ministrze. Bardzo proszę o zachowanie spokoju. Proszę kontynuować.

Podsekretarz stanu w MIR Marcei Niezgoda:

Dziękuję bardzo, panie przewodnicząca. Komisja Europejska życzyła sobie, by proporcjonalnie do wysokości wkładu tych funduszy w programy regionalne pomoc techniczna była finansowana właśnie w tej proporcji. Oczywiście te rozwiązania zmierzałyby do dodatkowych obciążeń. Ostatecznie ustalono, że pomoc techniczna w regionalnych programach operacyjnych finansowana będzie z Europejskiego Funduszu Społecznego. W drodze negocjacji też ustalono przeniesienie części alokacji tego funduszu do Programu Operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój” zwiększając program inicjatywa dla młodych, a także rozszerzając zakres wiekowy objętych tą inicjatywą. Dodam, że będzie to inicjatywa wdrażana w całej Polsce, a nie tylko w tych województwach, które wynikałyby z opisanego przez Komisję Europejską algorytmu, i zostaną nią objęte osoby do 29 roku życia. Myślę, że, tak w skrócie, to najważniejsze informacje czy też zmiany, które zaszły w odniesieniu do dokumentu pierwotnego przyjętego przez Radę Ministrów. Tak jak już powiedziałem na wstępie, w chwili obecnej skoncentrowani jesteśmy na negocjacjach już poszczególnych programów operacyjnych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Teraz poproszę o zabranie głosu panią minister Zofię Szalczyk.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Pani przewodnicząca, Wysokie Komisje. Zgodnie z Umową Partnerstwa w kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi są dwa programy. Jeden program dotyczy rozwoju obszarów wiejskich, a drugi dotyczy rybactwa. Stopień zaawansowania tych programów jest bardzo różny. Najpierw przedstawię informację o Programie Operacyjnym „Rozwój Obszarów Wiejskich, a potem o Programie Operacyjnym „Rybactwo i morze”.

W dniu 15 kwietnia projekt programu został przyjęty przez Radę Ministrów i tego samego dnia został skierowany do Komisji Europejskiej. Zgodnie z przepisami europejskimi Komisja Europejska powinna przedstawić w ciągu trzech miesięcy uwagi do naszego programu. Kilka zdań o programie. Program Operacyjny „Rozwój Obszarów Wiejskich” na lata 2014-2020 zawiera budżet 13,5 mld euro z wkładem z funduszu EFRROW 6 mld euro, pozostały wkład to wkład krajowy. PROW obejmuje 14 działań i 30 tak zwanych poddziałań i ukierunkowany jest głównie na wzrost konkurencyjności polskiego rolnictwa z uwzględnieniem celów środowiskowych, ale realizuje też zadania dotyczące włączenia społecznego i ogólnego rozwoju obszarów wiejskich.

Uwagi do programu otrzymaliśmy z Komisji Europejskiej w tym tygodniu we wtorek i w tej chwili trwa praca w Ministerstwie Rolnictwa nad rozpracowaniem tych uwag. Jest to dość duży dokument i odpowiedź na te pytania wymaga zorganizowania pracy licznych zespołów roboczych. Duża część uwag do naszego programu złożonych przez Komisję Europejską to są kwestie techniczne i redakcyjne, a z uwag merytorycznych należy wskazać, że Komisja oczekuje większego nacisku w programie na środowisko i klimat oraz na zagadnienia innowacyjne i kwestie zmodyfikowania tak zwanych kryteriów dostępu do programu. Jesteśmy w resorcie zdecydowani jak najszybciej udzielić odpowiedzi, ale po rozmowie z dyrektcją generalną rolnictwa w Komisji Europejskiej i ich propozycji, żeby nie wysłać nieuzgodnionego z Komisją własnego dokumentu pod tytułem „Odpowiedź na kwestie postawione przed Komisją”. Ich sugestia jest taka, żebyśmy poszczególne elementy na roboczo uzgodnili ze służbami europejskimi i wysyłając dokument mieli ten dokument w trybie roboczym uzgodniony, co w ocenie Komisji Europejskiej przyspieszy później procedurę zatwierdzania programu. Z marszu zabieramy się za zagadnienie po zagadnieniu do wyjaśniania z Komisją Europejską i sądzimy, że w terminie miesiąca, dwóch miesięcy ustalimy wszystkie kwestie, które są rozbieżne pomiędzy stroną polską a Komisją Europejską.

Niezależnie od negocjacji programu w ministerstwie trwają prace nad projektem ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Projekt takiej ustawy jest praktycznie gotowy, przygotowywany jest do konsultacji publicznych.

Drugim programem jest Program Operacyjny „Rybacko i morze”. Stopień zaawansowania tego programu jest na początkowym etapie, a to dlatego że dopiero w dniu 11 czerwca br. zostały przyjęte przepisy w zakresie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego i w tym dniu dopiero została ustalona kwota wsparcia, jaka będzie dla Polski przyznana na realizację tego programu. Po decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej kwoty można powiedzieć, że program będzie miał budżet 703 mln euro, z wkładem z funduszy europejskich 530 mln euro. Projekt programu powinniśmy złożyć do 21 października br. Powiem, że już w ubiegłym roku przygotowaliśmy własną wersję programu i byliśmy gotowi do jego przedłożenia Komisji. Jednak 25 czerwca tego roku został wydany przez Komisję Europejską dokument „Logika interwencji” dla tego programu, który wprowadza zupełnie nowe oczekiwania i formułę budowania programu, tak więc praktycznie prace nad programem zostały rozpoczęte nad dokumentem może nie od początku, ale w każdym razie ten program musi zostać znacznie zmodyfikowany. Dokument programu musimy przedłożyć Komisji do 21 października br. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję pani minister. Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Bardzo proszę, jednak jest zgłoszenie, pan poseł Sellin.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Chciałem tylko dopytać, wprawdzie te negocjacje się dobrze skończyły, ale czym motywowała Komisja Europejska w negocjacjach dwa punkty. Mianowicie chęć znacznego ograniczenia wsparcia sektora kultury i przeniesienia interwencji w tej sprawie tylko na poziom regionów. I drugi punkt, dlaczego naciskała na rezygnację lub ograniczenie Programu Operacyjnego „Polska Wschodnia”? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Nie widzę więcej chętnych do zabrania głosu. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MIR Marceli Niezgoda:

Dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysokie Komisje. Otóż sektor kultury został ujęty w celu tematycznym szóstym. W celu tematycznym szóstym, którego nazwa brzmi: „Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami”, mamy inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami i między innymi również wspieranie kultury. Kultura od początku była traktowana przez Komisję Europejską, powiedziałbym, po macoszemu. Mówię tu o rozporządzeniach nie o Umowie Partnerstwa, bo to rozporządzenia określają cele tematyczne,

a w ramach celów konkretne priorytety inwestycyjne. Dzięki staraniom i zdecydowanej postawie Polski kultura w ogóle jest umiejscowiona. Długo poszukiwano miejsca w celu tematycznym, aż znaleziono to miejsce, zdaniem Komisji Europejskiej najlepsze, w tym celu, którego nazwę cytowałem.

W drugim rzędzie Komisja, i to dotyczy całości podejścia do Umowy Partnerstwa, teraz do programów operacyjnych, przedkłada, sama nazwa wszystkich funduszy, które finansuje, brzmi Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne. Podejście Komisji jest wyłącznie progospodarcze, prozatrudnieniowe. W opinii Komisji sektor kultury nie jest tym, który przynosi wymierny efekt gospodarczy. Staraliśmy się w naszym stanowisku negocjacyjnym podkreślać rolę tego sektora. Są również dane mówiące o gospodarczych efektach tych działań, ale także rozwój szeroko rozumianego kapitału społecznego. I dzięki temu, tak jak powiedziałem, kultura jest umiejscowiona, ma swoje źródła finansowania. Natomiast teraz trwa dyskusja dookreślająca zakres inwestycji w ten sektor. Mogę powiedzieć, że przede wszystkim nie ma zgody na inwestycje w obiekty kulturalne, czyli trwają teraz już w ramach poszczególnych programów uzgodnienia co do zakresu czy też podziału, określenia linii demarkacyjnej pomiędzy poziomem krajowym a poziomem regionalnym finansowanym w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Pytanie dotyczące Programu Operacyjnego „Polska Wschodnia”. Stanowisko Komisji Europejskiej w sprawie tego programu przedstawione początkowo w Position Paper przesłanym przez Komisję Europejską, ale później również w oficjalnych uwagach, ulegało zmianie. Początkowo, na poszczególnych etapach, Komisja chciała zlikwidować ten program, nie kwestionując potrzeby wsparcia tego obszaru, czyli zlikwidować program zostawiając wsparcie umiejscowione jednakowoż poprzez oznaczenie tej puli w regionalnych i krajowych programach operacyjnych. Strona polska zdecydowanie broniła programu, jako oddzielnego dedykowanego temu obszarowi. Natomiast zmienia się jego struktura w odniesieniu zarówno do bieżącej perspektywy i zmienia się również struktura w odniesieniu do pierwotnej jego wersji. Nie będzie realizowany cel tematyczny pierwszy. Komisja wyraźnie postanowiła, że cel tematyczny pierwszy musi być realizowany na dwóch poziomach, krajowym i regionalnym, realizowanie na trzech poziomach krajowym, ponadregionalnym i regionalnym byłoby czymś nieczytelnym. W związku z tym zdecydowano o częściowym ograniczeniu budżetu programu, jednakowoż pozostawiając budżet przypisany do celu tematycznego pierwszego. Będą tu realizowane inwestycje celu tematycznego trzeciego, czyli wsparcie przedsiębiorczości, będzie realizowany cel tematyczny czwarty, czyli przede wszystkim transport miejski, ale także będzie realizowany cel tematyczny siódmy, czyli transport drogowy i transport kolejowy. Takie były też uzgodnienia prowadzone w ramach grupy, bowiem do każdego programu operacyjnego powoływana była grupa robocza, takie były również uzgodnienia w ramach cyklicznych spotkań pani premier Elżbiety Bieńkowskiej z marszałkami województw. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Stanisław Ożóg:

Pani przewodnicząca, Wysokie Komisje, panie ministrze. W nawiązaniu do pana wypowiedzi chciałem zapytać, czy można mówić o wielkości ograniczenia środków finansowych na realizację tego programu? Jeśli tak, to o jaki rząd wielkości chodzi w tym przypadku?

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MIR Marceli Niezgoda:

Budżet Programu Operacyjnego „Polska Wschodnia” będzie wynosił około 2 mld euro, to będzie wkład unijny, natomiast zmieni się struktura wkładu krajowego, ponieważ w dużej części będzie to też wkład ze środków prywatnych i też w odniesieniu do tego okresu programowania. Dlatego finalnie może okazać się, szacunki będą znane, gdy

będziemy mieli już zaakceptowany program, bowiem program podlega teraz negocjacji, że budżet całego programu, obejmujący wkład unijny, wkład krajowy publiczny i wkład krajowy prywatny, będzie podobny do tego, jaki był w sytuacji wyjściowej. Nie można też wykluczyć zmian, chociaż byłyby one trudne, zmian podczas trwających właśnie negocjacji programów, bowiem wraz z określaniem, które dziedziny ma wspierać dany program, są określone budżety w poszczególnych priorytetach inwestycyjnych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Pan poseł.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Moje nazwisko Żyżyński.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Tak, tak, przepraszam.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Dziękuję. Chciałem pana ministra zapytać, czy Unia Europejska w kulturze, bo pan powiedział, że umieszczono ją gdzieś między ściekami a czymś tam jeszcze, rozróżnia różne obszary? Powiedział pan, że kultura to nie jest dziedzina, która daje efekty gospodarcze, czy jakoś tak, nie chcę przekreślić. Otóż są takie obszary kultury, które dają znakomite efekty gospodarcze. Powiedzmy muzyka popularna, płyty się wydaje, powiedzmy film daje znakomite efekty gospodarcze, czy dobra literatura. Jednak są też takie obszary kultury, które wymagają wsparcia, bo nie funkcjonują na normalnym rynku, jaki by dawał zyski i pozwolił się rozwijać, ale potrzebują mecenatu.

Przez całe stulecia kultura funkcjonowała dzięki mecenatowi książąt, królów, kościoła, różnych instytucji, które łądowały pieniądze w działalność Leonarda da Vinci, Michała Anioła i całą masę wielkich dzieł sztuki, które powstały dzięki mecenatowi państwa lub pewnych instytucji. Chciałem zapytać, czy ten problem jest w ogóle dostrzegany, bo jak powiedziałem, jedne obszary kultury mogą funkcjonować znakomicie na rynku i będą sobie dawały radę, ale są takie obszary, które wymagają wsparcia, oczywiście mądrego, bo u nas w Warszawie mamy wspieranie kiczu jak na placu Zbawiciela czy kiczowate konstrukcje na placu de Gaulle'a. W innych miastach się buduje pomniki. Pomniki to jest też przykład takich dzieł sztuki, które nie funkcjonują na rynku jako element gospodarki, tylko pewnego mecenatu, który tworzy pewien ład przestrzenny. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, panie pośle. panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MIR Marceli Niezgoda:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. To Komisja Europejska oczekiwała takiego gospodarczego podejścia, chcę być tutaj dobrze zrozumiany. Natomiast Polska od początku broniła zapisów dotyczących umiejscowienia później, rzecz się dzieje nadal, budżetu dla tego sektora, a teraz już konkretnych rodzajów zadań w ramach programów operacyjnych. Tak jak powiedziałem, ograniczeniem jest brak finansowania nowych obiektów kultury. Wydaje się, że ta część dotycząca zyskowności, o której mówił pan poseł, wiąże się raczej z przedsiębiorczością i jeżeli jest przedsiębiorca, który będzie biznesowo jakiś projekt w sferze kultury czy w sferze turystyki realizował, to takie wsparcie może otrzymać, ale jako przedsiębiorca. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń. Zakończyliśmy dyskusję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację na temat przygotowanego dokumentu „Programowanie perspektywy finansowej na lata 2014-2020 Umowa Partnerstwa”. Zamykam posiedzenie Komisji.